

NEVELÉSTUDOMÁNYI KUTATÓK EGYES PUBLIKÁCIÓS MUTATÓINAK ELEMZÉSE

Fehér Péter

Kulcsszavak: neveléstudomány; scientometria; idézettség; Hirsch-index

Napjainkban egyre növekszik a kutatók teljesítményének objektív mérésére való igény, immár a humán- és társadalomtudományok területén is (HERA Report, 2007; Bastow, Dunleavy és Tinkler, 2013). A természettudományos területeken gyakran alkalmazott és idézett mutatókkal (Marton, Varró és Varró, 2004) szemben a humán területekkel foglalkozó közlemények csak elvétve fordulnak elő. A neveléstudomány nemzetközi publikációit szinte kizárólagosan angol nyelven (97%) teszik közzé (Konur, 2012). A hazai szakirodalomban kevés előzményre bukkantunk (Csíkos, 2013), de a nemzetközi közlemények is elhanyagolható mértékben foglalkoznak a témakörrel.

A 2014 elején megkezdett kutatásunk célja az, hogy kvantitatív módszerekkel vizsgálja a hazai neveléstudományi kutatók tudományos publikációkban megnyilvánuló teljesítményét és azok szakirodalmi citációkban mérhető hatását.

A kutatáshoz a következő mintával dolgoztunk: a neveléstudomány MTA-doktora címmel rendelkező kutatókat, a neveléstudomány területén egyetemi tanári címmel rendelkezőket, továbbá az MTA Pedagógiai Bizottságán belül működő albizottságok legaktívabban publikáló tagjait vizsgáltuk. Az adatok az MTA MTMT-adatbázisából, illetve egyes esetekben a doktori.hu adatbázisából származnak.

A kutatásban vizsgáltuk az egyes résztvevők tudományos publikációinak és hivatkozásainak számát, a hazai és nemzetközi (idegen nyelvű) publikációs mutatókat, a Hirsch-indexet (Hirsch, 2005; Bencze, 2006), és annak néhány módosított változatát. Átfogó nemzetközi adatok hiányában a kapott eredményeket a közelmúltban megújult MTA-doktori cím követelményeivel vetettük össze.

A kutatás néhány eredménye azt mutatja, hogy a rangos nemzetközi folyóiratokban való publikáció még a legjobbak praxisában sem gyakran fordul elő. A két legmagasabb Hirsch-indexszel rendelkező kutató 20-as és 14-es értékekkel büszkélkedhet, míg a közvetlen élmény mutatója 10-13 közötti. A publikációk számát tekintve a 200 fölötti értékek jellemzik a legjobbakat, hivatkozások számánál pedig az 500 fölötti eredményekkel rendelkeznek az élénjárók. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy már viszonylag alacsony publikációszámánál is 100 fölötti hivatkozás és magas h-index érhető el. Egyes adatok a PhD disszertációkkal kapcsolatos követelmények egymáshoz való közelítésének szükségességére utalnak (a nyilvánosságra hozott disszertációk terjedelmi, szakirodalmi feldolgozottsági mutatói). A disszertációkban fellelhető idézettség nem kap szerepet a tudományos értékelésben, pedig a disszertáció eredeti kutatáson alapuló tudományos írásműnek számít.

A vizsgálat eredményei megalapozhatják a témakör további kvalitatív vizsgálatát, ezzel hozzájárulhatnak a hazai neveléstudományi kutatások (és kutatók) színvonalának a nemzetközi sztenderdekhez való közelítéséhez és a szélesebb körű (el)ismertséghez egyaránt. Ehhez a színvonalas kutatási és publikációs lehetőségek biztosítása és hatékonyabb menedzselése, valamint a hatékonyabb tudományos együttműködések elősegítése is szükséges.